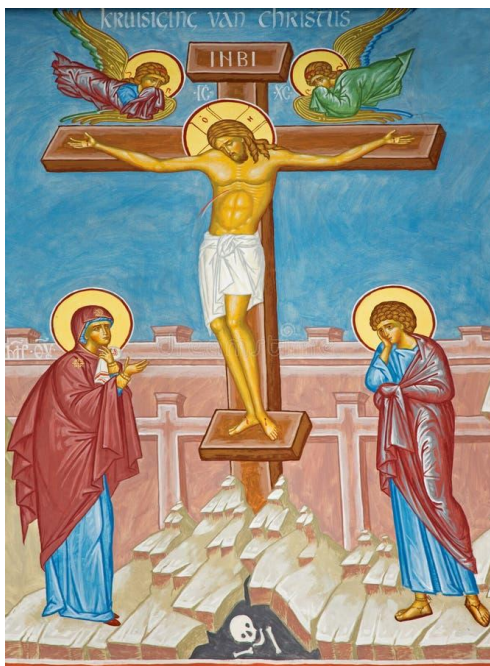

Meditatie 1: Zo lief had God de wereld

Jezus stierf niet door het toedoen van de soldaten,
of door het geschreeuw van de menigte.
Het was zijn liefde voor jou die Hem het leven kostte.

Met deze woorden vat Max Lucado samen wat er gebeurt op het kruis. En hij heeft gelijk: het waren niet de soldaten en ook niet de Joden. Zij waren slechts pionnen in een grimmig getouwtrek tussen de machthebbers van die tijd. Op het kruis zien we de diepte van Gods onuitputtelijke liefde voor mensen. Al in Johannes 3, in het gesprek met Nicodemus, legt Jezus zelf uit wat God gaat doen:

*Want God had de wereld zo lief
dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven,
opdat iedereen die in Hem geloof niet verloren gaat,
maar eeuwig leven heeft.*
Johannes 3:16

In beeld: fresco Goede Vrijdag

Goede Vrijdag gaat niet alleen over het lijden, maar ook over Gods liefde. Maar het beeld dat wij hebben bij liefde schuurt en botst met de gruwelijke en mensonterende dood die Jezus moet ondergaan. Ook de icoon voor Goede Vrijdag komt uit de orthodoxe kerk van Brugge, en werd geschilderd door de Russische kunstenaar Yaroslav Dobrynine uit Moskou.

Ook op deze fresco is de achtergrond hemelsblauw: de kleur die verwijst naar de hemel en het paradijs. Onder het kruis is de schedel van Adam te zien. Golgotha is ook de plaats waar Adam, de oude mens begraven wordt en de nieuwe mens door het bloed van Christus geboren wordt. Deze icoon laat je verder kijken dan het lijden dat Jezus

doorstaat, want het kruis gaat ten diepste ook over het bevrijdende handelen van Christus, de liefde waarmee Hij de mensheid redt.

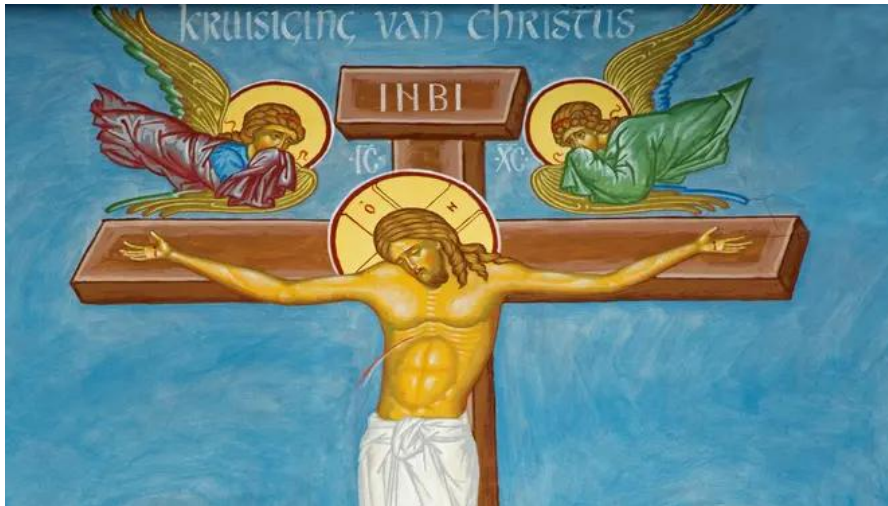
Wat liefde is, hebben we geleerd van Hem die zijn leven voor ons heeft gegeven.
1 Johannes 4:16

Die liefde zien we ook terug in de hele kruisweg. Vandaag volgen we weer het spoor van Lucas. Zelfs in de diepste ontredde en de afgrond van de pijn, blijft Jezus zijn liefde geven. Wanneer Jezus gevangengenomen wordt, en één van zijn leerlingen het oor van een Romeinse soldaat afslaat, stopt Jezus het geweld en geneest Hij de man. Wanneer Jezus door alle marteling en slagen bezwijkt, en Simon van Cyrene het kruis voor hem uit moet dragen, is het Jezus die ondanks zijn eigen pijn in de menigte de

huilende vrouwen opmerkt. Zelfs nu nog heeft Hij oog voor mensen met verdriet, voor vrouwen die maar al te vaak het mikpunt worden van vernedering en uitbuiting. Het is Jezus die hen troost, alsof Hij tegen hen zeggen wil: bewaar je tranen voor jezelf en je kinderen, huil niet om mij. Wanneer Jezus door de soldaten gekruisigd wordt, is Hij het die voor hen bidt: 'Vader vergeef hen want ze weten niet wat ze doen'. Wanneer Jezus aan het kruis hangt, en één van de misdadigers naast Hem zijn schuld belijdt, is het Jezus die Hem vergeeft en Hem belooft: vandaag nog zul je met mij in het paradijs zijn. Jezus is één en al vergevende liefde. Op het kruis zien we hoe de liefde overwint. Als het kruis ergens beeld van is, dan is het wel van Gods barmhartigheid.

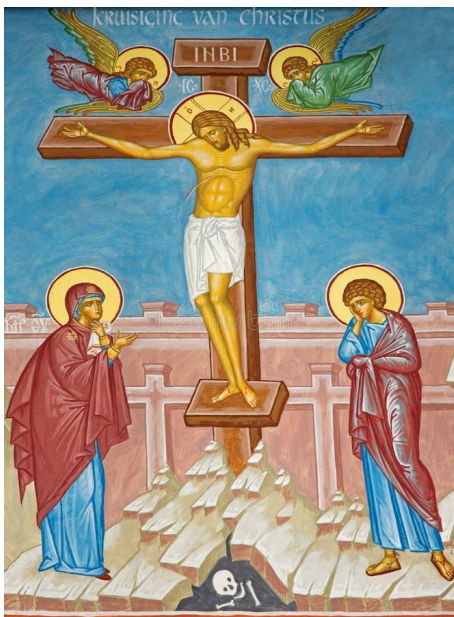
Meditatie 2: Hij was het licht in onze nacht

In beeld: detail fresco Goede Vrijdag

Een laatste schreeuw vult de hemel:
'Vader in Uw handen leg ik mijn geest' (Lc 23:46).

De icoon voor Goede Vrijdag toont hoe bloed stroomt uit de wonden in Jezus handen en voeten, en uit zijn borst. De engelen boven het kruis huilen, je ziet hoe ze hun kleed gebruiken om hun tranen te drogen. Jezus sterft aan het hout en blaast zijn laatste adem uit. De levensadem door God gegeven aan het begin van het leven, keert weer terug naar de Eeuwige.

Terug naar beeld 1 (fresco Goede Vrijdag)

In het diepste donker, wanneer alle strijd gestreden is en alles volbracht is, legt Hij zijn leven neer bij God. "In Uw handen leg ik mijn geest". Die totale overgave, zijn bereid en toewijding om zichzelf volledig te geven. Hier ben ik God, om Uw wil te doen. Uw wil zal geschieden. Maar de woorden die Jezus hier uitspreekt getuigen ook verzet. Want de woorden van Jezus komen uit Psalm 31:6, een lang en hartstochtelijk gebed om bevrijding uit de greep van vijanden. Met een luide schreeuw, roept Jezus deze woorden uit.

In uw handen leg ik mijn geest.

Alsof Hij tegen zijn beulen wil zeggen: niet in jullie handen, maar in de handen van de Vader leg ik mij neer. Een laatste daad van verzet tegen de handen die Hem van het leven beroven. Zij hebben geen macht over hem. Zijn leven ligt in Gods hand.

Deze woorden uit Psalm 31 klinken nog steeds in het avondgebed in kloosters. Als besluit, zo vlak voor het slapen gaan, worden ze met overgave gezongen door zusters en monniken: “in uw handen leg ik mijn geest”. Daarna wordt het stil, tot de volgende morgen, wanneer het licht weer opgaat. Zo herdenken zij dat Jezus het licht is in onze nacht, dat Hij in de nacht waarin wij ons neerleggen over ons zal waken, Hij die zelf afdaalde tot in het dodenrijk en daar de ketenen van schuld en zonde losrukt. Hij kwam om blinden de ogen te openen, en mensen die gevangen zitten weer vrij te maken, om mensen die door het duister bevangen zijn te bevrijden met zijn licht (cf. Jes 42:7).

Even verderop staat er in Psalm 31: ‘In uw handen liggen mijn lot en mijn leven’ (Ps 31:16). Het zijn woorden om je aan toe te vertrouwen, woorden van overgave. Je lichaam te ruste leggen bij God. Niet de dood heeft het laatste woord, maar de Allerhoogste, die over ons leven waakt, en de zon weer over ons doet opgaan. In zijn hand zijn we veilig en geborgen. Het donker blijft niet altijd heersen. Ook al ervaar je nu nog pijn en moet je door het dal heengaan van angst en van onzekerheid – ook daar is God met ons, en zal het licht overwinnen. Want in zijn liefde, heeft Jezus alles volbracht. Hij heeft zich overgegeven in de handen van de Vader. Eindelijk thuis gekomen bij Hem. Na al zijn strijd, is er nu rust en vrede.

Of om het met de woorden van Huub Oosterhuis te zeggen:

In uw handen leg ik mijn hart.

Onrustig is mijn hart, totdat het rust in U.

In uw nacht, leg ik mijn lichaam neer.

Uit: Huub Oosterhuis, *Stilte zingen* (2018): 530.